

Tot het glinstert

Kathy Mathys

Uitgeverij Ambo | Anthos

328 pagina's / € 22,99



Extra tips en achtergronden bij het Leesclubdossier in Boekenpost 196

Over het boek

In 2018 geeft Anna Kuyken een schrijfcursus in St Ives, Cornwall. Tussen de deelnemers herkent ze Billie, de dochter van de Amerikanen Bruce en Emily die in 1996 deelnemers waren aan een schrijfcursus die ze gaf in Brussel. Dit voert haar terug naar de gebeurtenissen van toen en de jaren nadien, waarin Bruce heel beroemd werd na de publicatie van een boek over zijn vader. Hij overleed in 2007 in Frankrijk, toen Anna bij hem was. Billie wil weten wat er precies is gebeurd.

Over de auteur

Kathy Mathys (Gent, 1972) studeerde Nederlandse en Engelse taal- en letterkunde, interviewde veel schrijvers en schreef talloze literatuurrecensies voor de Vlaamse krant *De Standaard*. Daarnaast is ze een bevoegen schrijfdocent. In 2015 debuteerde ze met *Smaak*, een kruising van essay, fictie en autobiografie over voedsel. Haar eerste roman, *Verdwaaltijd*, verscheen in 2018. *Tot het glinstert* is haar tweede roman. Sinds haar huwelijk met een Nederlander woont ze in Nederland.

[De website van Kathy Mathys](#)

www.kathymathys.nl

[Kathy Mathys op Instagram](#)

www.instagram.com/kathymathysauteur/

Discussietips

1. De roman begint met de stelling van Anna dat er twee soorten verhalen zijn. De eerste soort begint met de komst van een vreemdeling. De tweede: het hoofdpersonage gaat op reis. Tot welke soort behoort deze roman volgens jou?
2. Hoe is Anna er in 1996 aan toe als ze haar vier cursisten leert kennen? In hoeverre is ze veranderd in 2018 als ze in St Ives haar cursus geeft?
3. Anna heeft letterlijk een litteken, achtergelaten door Emily. Hoe duid je deze symboliek? Welk beeld heb je gekregen van de relatie tussen beiden?
4. In hoeverre lijken Anna en Billie op elkaar?
5. Je krijgt in de verhaallijn die in 1996 speelt, al een aantal fragmenten te lezen uit het boek in wording van Bruce over zijn vader. Hoe heb je die passages ervaren?
6. Welke band is er tussen ik-verteller Anna en Bruce? Wat betekenen ze voor elkaar?
7. Hoe denk je dat de cursisten Anna zien?
8. Welke rol spelen Sylvia en Joost in de groep?
9. Anna en haar cursisten praten diverse keren over het specifieke genre waarin ze schrijven: dat van het (auto)biografische boek, met name het memoir. Hun discussies gaan met name over wat je als auteur van autobiografische teksten wel en niet kunt doen, zoals dialogen verzinnen en al of niet rekening houden met familieleden. Hoe denk jij over de verantwoordelijkheid van de memoir-schrijver?
10. Waarom wil Anna een tweede boek schrijven over haar moeder? Wat stel jij je voor bij het eerste boek over haar moeder?
11. Welk beeld krijg je van de ouders van Anna en hun relatie?
12. Hoe is de relatie tussen de volwassen Anna en haar vader? Welke rol spelen de films die ze samen bekijken?
13. In hoeverre krijgt Anna antwoorden op haar vragen over het leven van haar moeder? En in hoeverre moet ze het beeld van haar jeugd bijstellen?
14. Welke symbolische functie hebben de kunstwerken van zeewieren die Anna's moeder maakte in de roman volgens jou?
15. Hoe heb je de afwisseling ervaren tussen de verhaallijn van 1996 (uitlopend tegen het eind tot 2007) en die van 2018? Heb je een voorkeur voor een van beide? Zo ja, waar zit dat in?
16. Lang blijft onduidelijk wat er met Bruce precies is gebeurd. Maakt dat de roman (voldoende) spannend voor jou? Of zit de spanning ergens anders in? Wat vond je van de ontknoping?
17. Wat dragen de drie artikelen van journalist Dan Carter bij aan de roman?

18. De titel van het laatste deel van de roman, 'Ding Dong! The Witch is Dead', is gelijk aan de titel van een liedje uit de musicalfilm *The Wizard of Oz* die in het boek diverse keren genoemd wordt. Hoe betrek je de titel op hetgeen in het laatste deel verteld wordt?

19. Het gesprek van Anna met Carter krijg je niet te lezen in de woorden van Anna. Wel lees je het artikel van Carter waarin hij verslag doet van zijn ontmoetingen met Billie en Anna. Wat blijkt daaruit over de keuze die zij gemaakt hebben in hun gesprek met hem?

Achtergronden

Onderstreepte tekst is aanklikbaar en opent de betreffende website in een browser. Wie dit document heeft uitgeprint vindt bij ieder item ook de volledige url zodat deze ingetikt kan worden.

Interviews en reacties

1. Audio: Interview met Kathy Mathys op de zender GG Culturele Radio in het programma [Grensgeluiden](#) van 15 september 2024 (circa 55 minuten).

https://soundcloud.com/user-59107062/grensgeluiden-15-september-kathy-mathys-en-het-geheugen?utm_source=clipboard&utm_medium=text&utm_campaign=social_sharing

2. Interview op de website [Brabant Cultureel](#), 14-11-2024.

<https://www.brabantcultureel.nl/2024/11/14/kathy-mathys-over-nieuwe-roman-ik-ben-echt-een-fictieschrijver-met-een-sterke-fantasie/>

3. Interview (en schrijftips) in 'onafhankelijk studentenblad' [Veto](#).

<https://www.veto.be/cultuur/schrijfdocent-geeft-tips-schrijven-is-niet-altijd-prettig-het-kan-ook-confronterend-zijn/349822>

4. Interview op de website [Aanlegplaats](#), 27-9-2024.

<https://aanlegplaats.blog/2024/09/27/kathy-mathys-het-interview/>

5. Op de [website van Kathy Mathys](#) staan links naar interviews uit *Zin*, *Schrijven Magazine*, *Verzin* en de krant *BN De Stem* (PDF-documenten). Daar is ook een artikel te vinden dat Mathys schreef voor *De Standaard* over het ontstaan van de roman.

<https://www.kathymathys.nl/mijn-boeken/>

6. Vrij toegankelijke besprekingen van *Tot het glinstert* zijn op internet te vinden bij:

[Mappa Libri](#), 8-10-2024.

https://mappalibri.be/?navigatieid=61&via_navigatieid=17&recensieid=10616

[NCRV-gids](#)

<https://www.ncrvgids.nl/recensie-mieke/recensie-mieke-tot-het-glinstert-van-kathy-mathys/>

7. Lezersrecensies van *Tot het glinstert* zijn te vinden bij:

[Boekbabbel](#)

<https://boekbabbel.com/2024/10/14/tot-het-glinstert-kathy-mathys/>

[Hebban](#)

<https://www.hebban.nl/boek/tot-het-glinstert-kathy-mathys#total=15>

[Standaard Boekhandel](#)

<https://www.standaardboekhandel.be/p/tot-het-glinstert-9789026366017>

8. Lees het begin van de roman op de website van [Athenaeum Boekhandel](https://www.athenaeum.nl/leesfragmenten/2024/tot-het-glinstert).
<https://www.athenaeum.nl/leesfragmenten/2024/tot-het-glinstert>

Bij het boek

1. Het eerste motto van de roman komt uit *The Writing Life* van Annie Dillard dat in 2022 in vertaling uitkwam onder de titel *Een schrijversleven*. Een recensie van dit boek vind je onder andere op [Literair Nederland](https://www.literairnederland.nl/recensie-annie-dillard-schrijversleven/).

<https://www.literairnederland.nl/recensie-annie-dillard-schrijversleven/>

2. De gebeurtenissen uit de verhaallijn die speelt in 2018 zijn grotendeels gesitueerd in St Ives, een stad in Cornwall. Diverse keren genoemde locaties zijn de Tate St Ives Gallery en het Barbara Hepworth Museum. Over deze beide musea en over kunstenaars Hepworth is informatie te vinden op de site van [Tate St Ives](http://www.tate.org.uk/visit/tate-st-ives) en op het aan [Barbara Hepworth](http://www.tate.org.uk/visit/tate-st-ives/barbara-hepworth-museum-and-sculpture-garden) gewijde onderdeel van de site.

www.tate.org.uk/visit/tate-st-ives

<https://www.tate.org.uk/visit/tate-st-ives/barbara-hepworth-museum-and-sculpture-garden>

3. Anna gebruikt een ansichtkaart van David Hockneys *The Wave* als boekenlegger 'om de zee altijd bij me te houden'. Een afbeelding van dit werk is onder andere te vinden bij de [Tate musea](http://www.tate.org.uk/art/artworks/hockney-the-wave-a-lithograph-p20132).

<https://www.tate.org.uk/art/artworks/hockney-the-wave-a-lithograph-p20132>

4. In de roman wordt diverse keren verwezen naar de Japanse klassieker *Het hoofdkussenboek* van Sei Shōnagon. Op [Wikipedia](https://nl.wikipedia.org/wiki/Het_hoofdkussenboek) vind je uitgebreide informatie over dit boek dat in 1002 werd voltooid.

https://nl.wikipedia.org/wiki/Het_hoofdkussenboek

Nadat eerder een Nederlandse vertaling verscheen die gebaseerd was op de Engelse vertaling, kwam in 2018 een vertaling rechtstreeks uit het Japans uit, gemaakt door Jos Vos. Een bespreking van deze uitgave vind je onder andere bij [Literair Nederland](https://www.literairnederland.nl/recensie-sei-shonagon-het-hoofdkussenboek/). Over zijn vertaling schreef Vos een bijdrage op de site van [Athenaeum Boekhandel](https://www.athenaeum.nl/nieuws/vertalers/2018/subtiele-taalverschillen-en-beknopte-po%C3%ABtische-elegantie-jos-vos-over-het-vertalen-van-het-hoofdkussenboek).

<https://www.literairnederland.nl/recensie-sei-shonagon-het-hoofdkussenboek/>

<https://www.athenaeum.nl/nieuws/vertalers/2018/subtiele-taalverschillen-en-beknopte-po%C3%ABtische-elegantie-jos-vos-over-het-vertalen-van-het-hoofdkussenboek>

5. Bruce is van jongsaf gefascineerd door de film *The Wizard of Oz* uit 1939 en ook Anna bezoekt in de roman een voorstelling van die klassieker, gebaseerd op het boek van L. Frank Baum. Een liedje uit de film heeft de titel 'Ding Dong! The Witch is Dead', een titel die Mathys in de roman voor het laatste deel heeft gebruikt. Een fragment uit de film waarin het lied te horen valt, is te vinden op [YouTube](https://www.youtube.com/watch?v=qwWjST_4zU8).

https://www.youtube.com/watch?v=qwWjST_4zU8

Uitgebreide informatie over de film onder andere op [Wikipedia](https://nl.wikipedia.org/wiki/The_Wizard_of_Oz).

https://nl.wikipedia.org/wiki/The_Wizard_of_Oz

6. Anna krijgt van haar tante een oude ansichtkaart met een afbeelding van een aquarel van twee 'wiervissen', gemaakt door Ferdinand Bauer. De afbeelding en informatie over Bauer vind je onder andere bij het [National History Museum](https://www.nhm.ac.uk/our-science/services/library/collections/bauer-brothers.html).

<https://www.nhm.ac.uk/our-science/services/library/collections/bauer-brothers.html>

7. In haar nawoord vermeldt Mathys het boek *Wieren* van Miek Zwamborn, in 2018 verschenen bij Van Oorschot. Een interview met deze auteur/illustrator vind je onder andere op de site van [Metropolis M](https://metropolism.com/nl/feature/37794_wieren_miek_zwamborn/).

https://metropolism.com/nl/feature/37794_wieren_miek_zwamborn/

8. Ook in het nawoord vermeldt Mathys het essay 'Upstream' van Mary Oliver, waaruit ze een regel citeert. Oliver (1935-2019) was een Amerikaanse auteur die poëzie, romans en essays schreef waarin de natuur een belangrijke plaats heeft. Een overzichtsartikel vind je onder andere bij de [Poetry Foundation](#).

<https://www.poetryfoundation.org/poets/mary-oliver>

Beknopte Engelstalige informatie over de essaybundel *Upstream* is te vinden bij [Hebban](#).

<https://www.hebban.nl/boek/upstream-mary-oliver>

Poëzietip

Het kan een mooie afsluiting (of een mooi begin) van een leesclubbijeenkomst zijn om een gedicht te bespreken dat een bepaalde verwantschap heeft met het boek dat centraal staat of met de auteur.

Enkele suggesties bij *Tot het glinstert*:

Moeders

M. Vasalis, 'Moeder'. Uit de bundel *Vergezichten en gezichten* (1954). Online onder andere te vinden op [Gedichten.nl](#).

Zie: <https://www.gedichten.nl/nedermap/gedichten/gedicht/141915.html?browse=categorie>

Martinus Nijhoff, 'Moeder'. Uit de bundel *De wandelaar* (1916)'. Online onder andere te vinden op de site [Meander Magazine](#).

Zie: <https://meandermagazine.nl/2001/10/klassieker-23-martinus-nijhoff-moeder/>

Vriendschap

L.F. Rosen, 'Vriendschap, een fragment'

Gepubliceerd in *Tirade* nr. 393 (2002). Online onder andere te vinden op [Gedichten.nl](#).

Zie: <https://www.gedichten.nl/nedermap/gedichten/gedicht/46110.html>

Samenstelling: Marlene Lunter en Frank Hockx